

Datum: 4. 8. 2026

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE®**
Slovenian Chamber of Commerce

SPOROČILO ZA JAVNOST

Dunajska cesta 167, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

Matična številka: 2246473000
ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0400 0027 8921 404

Referendum zamika nižji davek na osnovna živila v prihodnje leto

Ljubljana, 4. avgusta - Odločitev ustavnega sodišča, s katero je razveljavilo sklep Državnega zbora o nedopustnosti referenduma o interventnem zakonu, odлага uveljavitev ukrepov, ki so po letih zamujenih priložnosti nujni za okrepanje ter krepitev konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in s tem za vzdrževanje socialne države. Na Trgovinski zbornici Slovenije spoštujemo odločitev Ustavnega sodišča in pozdravljamo priložnost, da v prihodnjih mesecih državljanke in državljani natančno predstavimo, kaj zakonski ukrepi prinašajo.

Odločitev o Zakonu o interventnih ukrepih za razvoj Slovenije je odločitev o tem, kakšno državo si želimo čez deset let. Ali takšno, ki svojim ljudem in podjetjem postavlja ovire, ali takšno, ki jim odpira pot. Nižji davek na osnovna živila bi pomenil cenejši tedenski nakup, razbremenitev dela pa bi spodbujala podjetja k lažjemu zaposlovanju. Zakon prinaša tudi začasno znižanje davka za del energentov in spodbuja daljše ostajanje starejših na trgu dela.

Hkrati opozarjamo, da se z referendumsko pobudo uveljavitev teh ukrepov zamika v prihodnje leto. V času, ko se države po vsej Evropi potegujejo za naložbe, razvoj in najboljše kadre, si Slovenija novo obdobje negotovosti težko privošči. Do začetka izvajanja zakona bodo gospodinjstva še naprej plačevala višji davek na osnovna živila kot potrošniki v vseh štirih sosednjih državah, podjetja pa bodo odlagala naložbe, medtem ko se prednost konkurence v regiji krepi.

Zakon namreč uvršča temeljne prehranske proizvode, med njimi kruh, moko, testenine, osnovne vrste mesa, mlečne izdelke, jajca, maslo, sončnično olje, sladkor ter sveže sadje in zelenjavo, v posebno nižjo stopnjo DDV, s čimer bi se davek znižal z 9,5 na 5 odstotkov. Italija, Hrvaška in Madžarska osnovna živila obdavčujejo po stopnjah med štirimi in petimi odstotki, Avstrija pa je 1. julija letos stopnjo DDV za izbrana živila trajno znižala, in sicer z 10 na 4,9 odstotka. Dokler razlika v davčni obremenitvi ostaja, se del nakupov seli čez mejo, z njimi pa se zmanjšujejo prihodki domačih proizvajalcev, dobaviteljev in trgovcev ter davčni prilivi v državni proračun.

Že julija smo opozorili, da so se stroški dela v Sloveniji po podatkih Eurostata med letoma 2022 in 2025 povečali za 28,6 odstotka, v povprečju Evropske unije pa za 15,6 odstotka. Kljub temu je bruto domači proizvod na prebivalca v standardih kupne moči lani znašal 90 odstotkov povprečja Unije, kar je enako kot leta 2022. Rast stroškov dela brez spremljajoče rasti produktivnosti ne prinaša niti razvojnega zagona niti večje kupne moči, zaradi česar so ukrepi za razbremenitev dela in za zmanjšanje administrativnih bremen tisti del zakona, ki ga gospodarstvo potrebuje najbolj.

“Vsak mesec odlašanja je mesec, v katerem gospodinjstva plačujejo več, kot bi bilo treba, podjetja pa odlagajo odločitve o naložbah. Temelj socialne države je lahko le zdravo in razvojno naravnano gospodarstvo. Brez njega ni ne delovnih mest ne javnih sredstev za socialne pravice,” poudarja **predsednica Trgovinske zbornice Slovenije mag. Mariča Lah.**

Na Trgovinski zbornici Slovenije Zakon o interventnih ukrepih za razvoj Slovenije razumemo kot nujen korak h konkurenčnemu gospodarstvu, ki ustvarja delovna mesta, podjetjem omogoča razvoj in polni javne blagajne, iz katerih se financira socialna država. Brez tega zaporedja socialnih pravic ni mogoče ohranjati, še manj krepiti. Po letih, ko so se obremenitve gospodarstva povečevale hitreje od produktivnosti, zakon malim trgovcem in gospodinjstvom vrača pogoje, v katerih ne bodo zgolj preživeli, temveč bodo lahko tudi uspevali. Zato bomo zakon na referendumu podprli. Verjamemo, da bo odločala vsebina ukrepov in ne poenostavljene razlage, ter da bodo volivke in volivci znali presoditi, kaj zakon dejansko prinaša.

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE